

מבחנים לצורך תמיכה של משרד החינוך בפעילות שוטפת של כפרי סטודנטים

לפי חוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985

בהתאם לסעיף 3א לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985 (להלן – החוק), ובהתייעצות עם היועץ המשפטי לממשלה, מתפרסמים בזה מבחנים לחלוקת כספי התמיכות של משרד החינוך (להלן – המשרד) למוסדות ציבור:

מינהל חברה ונוער

סיוע ותמיכה בהפעלת כפרי סטודנטים

תקנה תקציבית: 46-04-48

1. הגדרות

- "המינהל" – מינהל חברה ונוער במשרד;
- "כפר סטודנטים" – קבוצה המקיימת את התנאים האלה:
- (1) מתגוררת במתחם מגורים;
 - (2) מורכבת מסטודנטים הלומדים במוסדות להשכלה גבוהה; בסעיף זה, "מוסד להשכלה גבוהה" – מוסד שהוא אחד מאלה:
 - (א) מוסד שהוכר לפי סעיף 9 לחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958 (להלן – חוק המועצה להשכלה גבוהה);
 - (ב) מוסד שקיבל תעודת היתר או אישור לפי סעיף 21א לחוק המועצה להשכלה גבוהה;
 - (ג) מוסד שהתואר שהוא מעניק הוכר לפי סעיף 28א לחוק המועצה להשכלה גבוהה;
 - (3) הסטודנטים המתגוררים בכפר מקיימים פעילות חברתית בהיקף שאינו נמוך מ-140 שעות שנתיות במשך 28 שבועות בשנה לפחות;
 - (4) 80% מחבריה לפחות הם בוגרי שירות צבאי, שירות לאומי או שירות אזרחי;
- "מדד טיפוח" – כהגדרתו באתר המדען הראשי כפי שמופיעה בקישור הזה: <http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Scientist/CareIndex/>
- "מתחם מגורים" – דירה, בית או מבנה אחר לדיור שהוא יחידת מגורים אחת לרבות כמה יחידות מגורים סמוכות באותו אזור מגורים;
- "פעילות" – פעילות שמשכה 45 דקות לפחות ואשר אינה מתקיימת בבתיהם של חברי כפר הסטודנטים ואינה מיועדת לילדיהם של חברי הכפר ואשר חבר הכפר המקיים אותה הוכשר אליה באופן המפורט בסעיף 6.7.

2. כללי

המשרד מעוניין לסייע למוסדות ציבור שעומדים בתנאי הסף בהפעלה של מערך כפרי סטודנטים, מתוך הכרה בחשיבות של הפעילות ההתנדבותית, החינוכית, הערכית, החברתית והקהילתית; מתוך מגמה לעודד סטודנטים לתרום בתחום החינוך הפורמלי והבלתי פורמלי; מתוך מגמה להעצים את מעורבותם של הצעירים בקהילה ולשמש דוגמה אישית לנוער ולצעירים הן בתחום ההתנדבות והן בתחום הבחירה בלימודי המשך אקדמיים ולשם פיתוח המנהיגות הצעירה בישראל.

3. הגופים הנתמכים

מוסדות ציבור העוסקים בתחומי החינוך בקהילה במסגרת כפרי הסטודנטים והמפעילים ומלווים סטודנטים הפועלים בהתנדבות, בהיקף ובאופן המפורטים במבחנים אלה.

4. מטרות התמיכה

- (א) עידוד חברי כפר הסטודנטים לפעילות חינוכית בקהילה על רבדיה, בתיאום עם צורכי הרשות המקומית שבתחומה פועל כפר סטודנטים.
- (ב) העמקת האחדות בין חלקי האוכלוסייה השונים.
- (ג) העצמת ילדים, נוער וצעירים תושבי הפריפריה הגאוגרפית והחברתית בישראל.
- (ד) עידוד מפגשים בין אוכלוסיות שונות.
- (ה) עידוד נוער, צעירים ומבוגרים לפעול למען קהילתם.

¹ ס"ח התשמ"ה, עמ' 60; התשנ"ב, עמ' 34.
² ס"ח התשי"ח, עמ' 191; התשע"ו, עמ' 1206.

5. הנושאים הנתמכים

- (א) השתתפות בהוצאות מחיה, דיור ואחזקה של החברים בכפר הסטודנטים.
- (ב) פעילות ומעורבות של הסטודנטים בחיי הילדים והנוער באזור: הקמת מפעלים חינוכיים לתושבי היישוב והאזור יחד עם הנוער המקומי.
- (ג) פעילויות חינוכיות שיפעילו חברי כפר הסטודנטים בקרב אוכלוסיות מיוחדות, לרבות פעילות בקרב עולים חדשים, נוער בסיכון, נערים עובדים, נוער עם צרכים מיוחדים.
- (ד) פיתוח מנהיגות נוער בקהילה המקומית בידי הסטודנטים.
- (ה) יוזמות חינוכיות ייחודיות שיוזמו חברי כפר הסטודנטים.
- (ו) קיום מערך ליווי חינוכי הכולל הכנה, הכשרה והשתלמויות לחברי כפרי הסטודנטים ובכלל זה קיום מערך סדנאות העצמה שמטרתו טפח כישורי מנהיגות ומעורבות חברתית בקרב הסטודנטים וכן ריכוז והדרכת הסטודנטים בפעילותם החינוכית.

6. תנאי סף למוסד הציבור

- מוסד ציבור המבקש תמיכה לאחזקת הסטודנטים המתנדבים והפעלתם יוכיח כי מתקיימים בו כל התנאים האלה:
- (1) הוא רשום כחוק כתאגיד הפועל שלא למטרות רווח; כל פעילות הסטודנטים, לרבות הפעלת כוח האדם הנדרשת לכך, תהיה מרוכזת במסגרת התאגיד, ותבוא לידי ביטוי עצמאי ונפרד במסמכיו הכספיים;
 - (2) אין במטרות המוסד או במעשיו שלילת קיומה של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית או הסתה לגזענות;
 - (3) המוסד מפעיל רשת כפרי סטודנטים, המונה לפחות 3 קבוצות, שכל אחת מהן פועלת ברשות מקומית אחרת. הרשת תפעיל את הקבוצות ביישובים שונים או בשכונות שונות;
 - (4) המוסד במהותו אינו מוסד חינוך מוכר כהגדרתו בחוק לימוד חובה, התש"ט-1949³, ופעולת כפר הסטודנטים נפרדת מפעילותו של מוסד חינוך פורמלי;
 - (5) למוסד ניסיון של שנתיים לפחות בהפעלת כפרי סטודנטים לפני מועד הגשת בקשת התמיכה;
 - (6) למוסד ביטוח צד ג', כנדרש לכיסוי הסיכונים בפעילות מוסד ציבור;
 - (7) מוסד הציבור מקיים תהליך הכשרה לסטודנטים בכפר שבמסגרתו יוכשרו לפעילות הנתמכת לפי מבחנים אלה בהיקף שלא יפחת מ-24 שעות;
 - (8) מוסד הציבור מעמיד רכוז בעל רקע חינוכי או בעל ניסיון של שנתיים לפחות בחינוך בלתי-פורמלי לליווי מערך כפרי הסטודנטים ביחס של רבע משרה לכל כפר; ואולם מוסד ציבור שלו ארבעה כפרים ומעלה יוכל להעמיד רכוז בהיקף של משרה אחת בלבד בסך הכול; הרכז לא יהיה חבר בכפר הסטודנטים;
 - (9) מוסד הציבור מעמיד מערך ליווי של מדריכים לכפרי הסטודנטים ביחס של משרה אחת לפחות לכל 4 כפרים (לדוגמה – לכפר אחד בהיקף של רבע משרה); מדריך לא יהיה סטודנט בכפר;
 - (10) פעילות המוסד הנתמכת לפי מבחנים אלה אינה נתמכת או מתקצבת מכל מקור ממשלתי אחר או באמצעות המל"ג.

7. תנאי סף חינוכיים לכפר הסטודנטים

- מוסד הציבור יגיש תכנית חינוכית של כפר סטודנטים שתאושר מראש על ידי מינהל חברה ונוער; התכנים החינוכיים הערכיים שייכללו בתכניות של הסטודנטים שבעבורם מבקש מוסד הציבור תמיכה יכללו חינוך ברוח עקרונות מגילת העצמאות וכן את התכנים האלה, כולם או חלקם:
- (1) חינוך לשירות צבאי, לאומי או אזרחי;
 - (2) חינוך לקבלה שלמה של מערכת חוקי המדינה וכיבודם;
 - (3) חינוך למעורבות, אחריות ומחויבות חברתית-קהילתית – חינוך למחויבות חברתית, קבלת משימות החשובות למעגלים החברתיים שאליהם שייך ובהם פועל הפרט, עידוד הסולידריות עם מעגלים חברתיים אלה;
 - (4) חינוך ליהדות, דמוקרטיה וציונות; חינוך לסובלנות לאחרים ולשונים, כפרטים וכקבוצות; חינוך לכבוד האדם, לכיבוד חירותו ותרבותו ולקבלת האחר;

³ ס"ח התש"ט, עמ' 287.

(5) חינוך להגשמה ומימוש עצמי חברתי. הסטודנטים יפעלו להפגיש את הפרט עם מגוון של הזדמנויות ומצבים, שבאמצעותם יוכל להכיר ולהפעיל חלקים שונים באישיותו, כפרט וכחבר בקבוצה, לגלות את כישוריו ולתרגל את עצמו בתפקידים אישיים וחברתיים;

(6) העצמה לימודית, תוך סיוע לקהילה בתחום התמחות של הסטודנט.

8. תנאי סף ארגוניים לכפר סטודנטים

(א) כפר סטודנטים יוכר אם הוא מונה 10 חברים לפחות שהם סטודנטים; כפר סטודנטים יהיה יחידה קהילתית שחבריה מתגוררים באותו מתחם מגורים, או בכמה מתחמים או דירות באותו אזור מגורים.

(ב) חברי כפר סטודנטים יקיימו פעילות חינוכית עצמאית ומובחנת משאר פעולותיו של מוסד הציבור, בלא תמורה, בהיקף שלא יפחת מ-140 שעות שנתיות בלא פחות מ-28 שבועות בשנה.

(ג) פעילותם החינוכית בהתנדבות של חברי כפר סטודנטים, הנתמכים מתקנה זו, תהיה מובחנת מפעילותם במסגרות חינוכיות וקהילתיות אחרות.

9. אופן חישוב התמיכה

התמיכה בכפר הסטודנטים מהתקציב בתקנה תחולק לפי הוראות אלה:

(1) 5% מכספי התמיכה יחולקו בחלקים שווים בין מוסדות הציבור שנמצאו זכאים לתמיכה;

(2) 25% מכספי התמיכה יינתנו בעד תשלום דמי קיום וכלכלה של חברי כפר הסטודנטים; מוסד הציבור יקבל את חלקו היחסי על פי מספר חברי קבוצות הסטודנטים המאושרות שהוא מפעיל ביחס לכלל חברי הקבוצות המאושרות שמפעילים מוסדות הציבור הנתמכים לפי מבחנים אלה;

(3) 30% מכספי התמיכה יינתנו בעד הוצאות דיור ואחזקת הדירות, לרבות השתתפות בתשלום חשבונות שוטפים הנובעים מכך ורכישת ריהוט בסיסי; מוסד הציבור יקבל את חלקו היחסי על פי מספר חברי קבוצות הסטודנטים המאושרות שהוא מפעיל ביחס לכלל חברי הקבוצות המאושרות שמפעילים מוסדות הציבור הנתמכים לפי מבחנים אלה;

(4) 15% מכספי התמיכה יינתנו בעד הוצאות הכנה, הכשרה והשתלמות, ובכלל זה פעילות העצמה וטיפול מנהיגות בקרב הסטודנטים; מוסד הציבור יקבל את חלקו היחסי על פי החלק היחסי של הפעילויות האמורות שמקיים המוסד מתוך כלל הפעילויות האמורות שמקיימים מוסדות הציבור הנתמכים לפי מבחנים אלה; התמיכה תוענק על פי הנוסחה הזו: מספר הסטודנטים x ימי ההשתתפות (להלן – מדד ההשתלמות); משך ההכשרה או משך ההשתלמויות שילקחו בחשבון לא יפחת מארבע שעות ליום; ייחשב כמשתתף רק מי שהשתתף ביום ההשתלמות או ההכשרה במלואו;

(5) 20% מהתמיכה יינתנו בעד פעולות ליווי כפרי הסטודנטים, ובכלל זה, בין השאר, השתתפות במימון רכזים ויועצים מקצועיים וכיוצא בכך; מוסד הציבור יקבל את חלקו היחסי בתמיכה לפי סעיף קטן זה על פי החלק היחסי של עלות הפעילויות האמורות שמקיים המוסד מתוך כלל הפעילויות האמורות שמקיימים מוסדות הציבור הנתמכים לפי מבחנים אלה;

(6) 5% מכספי התמיכה יינתנו בעד קיום פעילות המבוצעת על ידי כפר הסטודנטים לטובת הקהילה ברשות המקומית שבה מתגוררים הסטודנטים; מוסד הציבור יקבל את חלקו היחסי בתמיכה לפי סעיף קטן זה על פי החלק היחסי של עלות הפעילויות האמורות שמקיים המוסד מתוך כלל הפעילויות האמורות שמקיימים מוסדות הציבור הנתמכים לפי מבחנים אלה;

(7) לגבי פסקאות (2), (3) ו-(4) יחולו הוראות אלה:

(1) בקבוצה המתגוררת באזור שבו מדד הטיפול הרשותי, היישובי או השכונתי, לפי העניין, הוא 6 או יותר יחושב חבר הקבוצה (לעניין פסקאות (2) ו-(3)) או מדד ההשתלמות (לעניין פסקה (4)) (בסעיף זה – יחידת הפעילות) מוכפל במקדם 2.5;

(2) לגבי קבוצה המתגוררת ביישובים שבהם קיימות נסיבות ביטחוניות מיוחדות, תחושב יחידת הפעילות מוכפלת במקדם של 1.5; יישובים כאמור הם –

(א) יישובים סמוכי גבול כהגדרתם בהחלטה מספר 667 של הממשלה מיום 4.8.2013 – יישובים שבתיהם, כולם או חלקם, נמצאים בטווח איום על פי שיקולי מערכת הביטחון – טווח של עד 9 ק"מ מגבול לבנון, ועד 7 ק"מ מגבולות אחרים, או מגדר המערכת סביב רצועת עזה;

- (ב) יישובים מאוימים כהגדרתם בהחלטה מספר 667 של הממשלה מיום 4.8.2013 – יישובים ביהודה ושומרון, המסווגים על ידי מערכת הביטחון ברמות איום 3-5 (רמות האיום הגבוהות ביותר);
- (ג) יישובים צמודי גדר כהגדרתם בהחלטה מספר 2155 של הממשלה מיום 11.12.2016 יישובים שבתיהם, כולם או חלקם, נמצאים בטווח של עד 2 ק"מ מגבול מדינות שאין להן הסכם שלום עם מדינת ישראל;
- (8) בכל מקרה, תמיכת המשרד לא תעלה על 90% מעלות הפעילות הנתמכת לפי מבחנים אלה.

10. נוהל

(א) לבקשה לתמיכה יצורפו מסמכים אלה:

- (1) מסמכים כמפורט בנוהל להגשת בקשות לתמיכה מתקציב המדינה במוסדות ציבור ולדין בהן;
 - (2) רשימת סטודנטים, הכוללת את כתובת הכפר ואת מקום הפעילות החינוכית, ערוכה במסמך בכתב, במתכונת שתיקבע בידי הימנהל ותפורסם מראש, וחתומה בידי המנהל הכללי של מוסד הציבור. העתק התכנית יוגש גם במדיה מגנטית;
 - (3) תכנית העבודה השנתית של כפר הסטודנטים, שתכלול תכנית חינוכית מפורטת לפי שעות, תכנית הכשרה וליווי של הסטודנטים, הכוללת את תחומי ההתנדבות והיקפיה;
 - (4) הסכמי שכירות הדירות של כפר הסטודנטים;
 - (5) הצעת תקציב ודוחות כספיים שבהם ניתן לזהות את הפעילות הכספית של הפעילות הנתמכת;
 - (6) דיווח של מוסד הציבור למשרד על כל תמורה, תשלום או טובת הנאה בכסף ובשווה כסף שהוא מקבל בעבור פעילותם של קבוצות סטודנטים.
- (ב) בהתאם להוראות הנוהל היקף הפעילות הנתמכת במוסד הנתמך לראשונה לא יעלה על כפל היקף פעילות המוסד בשנה שקדמה לשנת התמיכה הראשונה בתחום הנתמך.

11. הוראת שעה

בשנת 2017 –

(א) בסעיף 4, אחרי סעיף קטן (ה) יבוא:

(ו) עידוד פעילות בין-דורית משותפת לאזרחים צעירים וותיקים;

(ז) קידום וטיפוח מנהיגות בקרב הסטודנטים;

(ב) בסעיף 5, אחרי סעיף קטן (ו) יבוא:

(ז) קידום יוזמות קהילתיות המערבות את תושבי הרשות המקומית שבה מתגוררים הסטודנטים ומטרתן חיזוק המרקם הקהילתי והקשר של הסטודנטים עם תושבי הרשות המקומית;

(ח) פעילות קשר בין-דורי של הסטודנטים עם אוכלוסיית האזרחים הוותיקים ברשות המקומית שבה מתגוררים הסטודנטים, כולל מפגשים פרטניים של סטודנטים עם אזרחים ותיקים, התנדבות פרטנית או קבוצתית של הסטודנטים בבתי אבות ובבתי חולים גריאטריים ופעילות קהילתית משותפת לצעירים ולאזרחים ותיקים;

(ג) בסעיף 9(4), במקום "15%" יבוא "10%";

(ד) בסעיף 9(6) –

(1) במקום "5%" יבוא "10%";

(2) אחרי "ברשות המקומית שבה מתגוררים הסטודנטים" יבוא "לרבות פעילות קשר בין-דורי של הסטודנטים עם אוכלוסיית האזרחים הוותיקים".

12. תחילה

תחילתם של מבחנים אלה ביום ג' בטבת התשע"ז (1 בינואר 2017).

א' באייר התשע"ז (27 באפריל 2017)

(חמ 1888-3)

(803-35-2016-000203)

נפתלי בנט

שר החינוך

⁴ י"פ התשנ"ב, עמ' 2569; התשנ"ד, עמ' 4716; התשנ"ז, עמ' 1710; התש"ס, עמ' 3264; התשס"א, עמ' 402 ועמ' 1628; התשס"ב, עמ' 761; התשס"ג, עמ' 1358; התשס"ד, עמ' 107, עמ' 298 ועמ' 2030; התשס"ה, עמ' 1140.